

Dnr 2024-000202.214

Detaljplan för
Ed 1:49
i Eds tätort, Dals-Eds kommun

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

Vid upprättande av detaljplaner ska det göras en undersökning för att bedöma om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt Plan- och bygglagen 5 kap. samt Miljöbalken 6 kap. Om så är fallet kommer en miljöbedömning att göras, vilket bland annat innebär att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram.

Nedan beskrivs platsens förutsättningar och initialt styrande egenskaper som föreslås i och med planförslaget. Följande redovisas i en checklista som tar upp olika typer av påverkan som kan medföra konsekvenser för miljön, hälsan eller hushållningen med naturresurser. En bedömning görs om planens genomförande kan förväntas innebära en stor, medel eller liten/ingen påverkan för just den aktuella sakfrågan. Efter checklistan följer en samlad bedömning.

Platsens förutsättningar

Planområdet ligger inom redan exploaterat område i centrala delarna av samhället Ed, öster om sjön Lilla Le. Väster om planområdet ligger Dals-Eds kyrka. Öster och söder om planområdet ligger de två bostadsområdena "Stubbekas" och "Kyrkoområdet". Norr om planområdet ligger samlingslokalen "Stallbacken" och Hagaskolan. Nordöst om planområdet ligger Haga förskola, bollhall, fotbollsplan och fjärrvärmekraftverk.

Planens styrande egenskaper

Planområdet är idag planlagt för allmänt ändamål (A), max 7,5 meter byggnadshöjd samt punktprickad mark inom delar av området.

A, "allmänt ändamål" är en äldre typ av planbestämmelse, som innebär att man enbart får ha verksamhet som bedrivs av stat, kommun eller landsting.

Planområdet är bebyggd med en huvudbyggnad med tillhörande komplementbyggnad. I nuläget bedrivs ingen verksamhet i byggnaden. Senaste användningen i byggnaden var för kommunal verksamhet.

Fastighetsägaren vill upprätta en ny detaljplan som medger ett bredare användningsområde, så att befintlig byggnad kan användas till fler ändamål, förslagsvis boende, kontor, handel, vårdboende, då bestämmelsen "Allmänt ändamål" begränsar användningen av befintlig byggnad.

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
MILJÖMÅL				
<i>Nationella och regionala miljömål</i> Påverkas något av de 16 nationella miljömålen eller de regionala miljömålen negativt?			X	Miljömålet god bebyggd miljö , då befintlig byggnads användningsområde är tänkt att bli mer flexibel och på så vis kunna möta samhällets behov på ett bättre sätt jämfört med idag. Målet berörs i positiv mening.
MARK OCH VATTEN				
<i>Geologi</i> Risk för sättningar, skred eller erosion? Finns värdefulla geologiska formationer?			X	Enligt SGU:s jordartskarta består marken i planområdet till största delen av morän. Området är redan bebyggt. Ingen ny tillkommande bebyggelse tillkommer. Planen fokuserar på byggrätten för den redan befintliga bebyggelsen.

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
<i>Hydrologi</i> Grundvattenkvalité och grundvattennivå? Ändras strömningsförhållanden? Påverkas avrinningsområdet? Påverkan på ytvatten, vattendrag och strandlinjer?			X	Närmaste vattenförekomst till planområdet är Lilla Le väster. Den berörs inte av planen.

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
Dagvatten / spillvatten Hur tas dagvatten och spillvatten omhand? Alternativa lösningar?			X	Området ligger inom kommunalt verksamhetsområde för VA. Planförslaget innebär ingen ökad hårdlagd yta (takyta) och större asfalterad markyta i förhållande till gällande detaljplan. Kommunen bedömer att området klarar den marginellt tillkommande dagvattenmängd som detaljplanen genererar.
Markföroreningar Finns risk för tidigare markföroreningar?			X	Inom planområdet finns inga kända markföroreningar. Området har varit planlagt för A, allmänt ändamål, sedan 1986.

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
LUFTMILJÖ OCH KLIMAT				
Luftföroreningar Utsläpp av svavel, organiska ämnen, koldioxid, ammoniak, allergirisk, djurhållning? Överskrider miljö kvalitetsnormerna?			X	Området ger inte upphov till luftföroreningar.
Ljusförhållanden Solljus, starka ljussken, skuggeffekter.			X	Skuggning från befintlig byggnad och ev. tillkommande bebyggelse bedöms inte påverka omkringliggande bebyggelse negativt.

GESTALTNING				
Landskapsbild / stadsbild Blir det fysiska ingrepp? Tillförs nya element? Skala och sammanhang med omgivningen? Struktur och dominans. Skönhet, estetik. Bebyggelsehistoriska sammanhang och strukturer.			X	Ingen ny tillkommande bebyggelse tillkommer. Planen fokuserar på byggrätten för den redan befintliga bebyggelsen.
Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
Närmiljö Påverkas närmiljön, gårdar, träd mm?			X	Ingen obruten naturmark berörs, endast redan exploaterad mark.
HÄLSA OCH SÄKERHET				
Trafikmiljö Gc-väg, kollektivtrafik, parkering, olycksrisk, farligt gods? Följdinvesteringar?			X	Planförslaget innebär ingen ny trafikstruktur eller behov av utbyggnad för befintlig bebyggelse.
Buller och vibrationer Utsätts området för störningar idag? Ökar störningarna? Störningar under byggtid? Buller, föroreningar, byggavfall.			X	Planområdet ligger inte nära några stora, trafikerade vägar eller andra bullerkällor.
Elektriska / magnetiska fält Finns kraftledningar, transformatorer, skyddsavstånd?			X	Planområdet berörs ej av några större luftförlagda kraftledningar, transformatorer eller skyddsavstånd.
Riskområde farlig verksamhet Föreslagen			X	Inga närliggande verksamheter.

användning, är det känslig? Ligger planområdet i närheten av farlig verksamhet eller mark som kan tillåta farlig verksamhet? Säkerställs tillräckligt skyddsavstånd?				
Totalförsvarets civila intressen Riksintresse totalförsvaret? Samhällsviktig verksamhet? Militära mål? Skyddsobjekt? Viktiga kommunikationer? Framkomlighet? Utrymning? Inkvartering? Utomhusvarning? Skyddsrum? Trygghetspunkter?			X	Planen bedöms inte påverka totalförsvarets intressen negativt. Ingen ny tillkommande bebyggelse tillkommer. Planen fokuserar på flexibla användningsområde för befintlig byggnad. Bedömning har gjorts utifrån checklista i MSB's publikation "<i>Vägledning Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen</i>", utgiven 2024. Se tillhörande (bilaga 1) till detta dokument.

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
Farligt gods			X	Planområdet ligger inte invid någon utpekad led för farligt gods eller verksamhet som hanterar farligt gods.
Riskområde för markradon			X	Risken för markradon bedöms som normalrisk mark.
Översvämning/Skyfall			X	Området ligger på en höjd och bedöms inte ligga i risk att översvämmas.
Tillgänglighet			X	Området är redan exploaterat och tillgängligt via både bilväg och GC-väg.
Sociala effekter Motverkar / ökar segregation? Barnperspektiv? Säkra skolvägar			X	Befintlig byggnads användningsområde är tänkt att bli mer flexibel och på så vis kunna möta samhällets behov på ett bättre sätt jämfört med idag. Intresset berörs i positiv mening. Planförslaget bedöms inte bidra till en ökad segregation.

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
				I närheten av planområdet finns skola och förskola och området ansluter till GC-väg.
Rekreation Funktion och status för aktivitet, idrott, friluftsliv, utevistelse, lek, promenader. Barriär som begränsar tillgängligheten.			X	Planförslaget tar hänsyn till möjligheter för rekreation. Intresset berörs i positiv mening. I planområdet finns gott om stora grönytor samt närliggande natur för rekreation och lek. I närheten av planområdet finns skola och förskola och området ansluter till GC-väg.
Barnperspektivet Funktion och status för barnets perspektiv? Aktivitet, idrott, friluftsliv, utevistelse, lek, skolvägar.			X	Planförslaget bedöms inte påverka barnperspektivet negativt. Befintlig byggnads användningsområde är tänkt att bli mer flexibel och på så vis kunna möta samhällets behov på ett bättre sätt jämfört med idag. Intresset berörs i positiv mening. I planområdet finns stora grönytor samt närliggande natur för rekreation och lek. I närheten planområdet finns skola, förskola, samlingslokal, bollhall samt konstgräsplan. Området ansluter till GC-väg.
NATUR- OCH KULTURMILJÖ				
Flora och fauna Finns hotade, sällsynta, hänsynskrävande arter? Ekologiskt särskilt känsligt område? Värdefulla naturmiljöer (riksintressen, biotopskydd mm).			X	Planområdet ligger inom riksintresse för naturvård. Ingen orörd naturmark tas i anspråk, då planen fokuserar på flexiblere användningsområde för befintlig bebyggelse.
Grönstruktur Påverkas grönsambanden? Spridningskorridorer? Allé längs väg. Vattendrag?			X	Planområdet utgörs idag av redan bebyggd mark. Ingen orörd naturmark tas i anspråk, då planen fokuserar på flexiblere användningsområde för befintlig bebyggelse.
Kulturmiljö Kulturhistoriska miljöer och samband			X	Planområdet ligger inom riksintresse för kulturmiljövården. Planförslaget bedöms inte påverka kulturmiljö negativt, då planen fokuserar på flexiblere

Faktor	Påverkan			Kommentar/åtgärd
	Stor	Medel	Liten/ingen	
av bebyggelse, äldre kulturlandskap och fornlämningar.				användningsområde för befintlig bebyggelse. Den befintliga huvudbyggnaden är utpekad som kulturhistoriskt intressant i kommunens kulturhistoriska byggnadsinventering nr 53 (2013). Bevarande av den utpekade byggnaden hanteras i framtida bygglov vid prövning mot varsamhets- och förvanskningförbudet i 8 kap 13, 17 §§ plan- och bygglagen, PBL. Inga kända fornlämningar påverkas.
<i>Strandskydd</i>			X	Planområdet ligger inte inom strandskyddsområde (utanför strandskyddsområde för sjön Lilla Le 100 m). Strandskyddet påverkas ej av planen.
HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER				
<i>Återvinning</i> Källsortering, miljöfarligt avfall, lokal kompost, avfallstransporter.			X	Avfallshantering och möjligheten till källsortering/återvinning av avfall ska ordnas inom den egna fastigheten.
<i>Energiförsörjning</i> Valt energisystem. Finns alternativ? Bebyggelsens orientering.			X	Fastigheten ansluts till lämpligaste energisystem.
<i>Ytterligare exploatering</i> Ökar bebyggelsetrycket i området? Hindras bebyggelse på sikt? Krav på följdändringar av markanvändningen?			X	Planen bidrar i stort till en positiv utveckling av Dals-Eds tätort samt det aktuella området, då befintlig byggnads användningsområde är tänkt att bli mer flexibel och på så vis kunna möta samhällets behov på ett bättre sätt jämfört med idag.

SAMMANFATTNING av frågor att studera närmare (interna utredningar, externa uppdrag)

Utifrån behovsbedömningen kommer följande frågor att utredas vidare under planarbetet: -

Miljökonsekvenserna är av sådan komplexitet att de redovisas löpande i planbeskrivningen. Kommunens bedömning är därmed att det inte krävs någon separat miljöbedömning i samband med planläggningen av området

UTVÄRDERING, BEHOVSBEDÖMNING, AVGRÄNSNING

Miljökonsekvenserna är av sådan komplexitet att:

X	de redovisas löpande i planbeskrivningen.
	en särskild redovisning under rubrik "konsekvenser för miljön" i planbeskrivningen krävs.
	en helt separat miljökonsekvensbeskrivning, MKB, krävs.

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Planområdet är centralt beläget i Eds tätort. Planområdet är sedan tidigare bebyggt.

Planens tänkbara effekter och konsekvenser

Tänkbara effekter av planens genomförande är att planens genomförande medför till en positiv utveckling för Eds tätort. Tänkbara konsekvenser av planen är i huvudsak positiva, med möjlighet till fler användningsområden för befintlig bebyggelse i området.

SLUTSATS

Ingen av de ovannämnda effekterna förväntas var för sig eller sammantaget ge en betydande miljöpåverkan. Slutsatsen av behovsbedömningen är därför att genomförandet av planen inte bedöms medföra en betydande miljöpåverkan såsom avses i Plan- och bygglagen 5 kap eller i Miljöbalken 6 kap. Inte heller förväntas de nya verksamheterna påverkas av en betydande miljöpåverkan. Det finns därför inte ett behov av en Miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

	Samråd med länsstyrelsen kring behovsbedömningen har skett enligt 6 kap 6 § miljöbalken i samband med att planförslaget gick ut på samråd enligt 5 kap 11 plan- och bygglagen.
	Kommentar: Länsstyrelsen anger i sitt samrådsyttrande daterat 2025-05-16 att de delar kommunens bedömning, att planförslaget inte innebär någon betydande miljöpåverkan.

KOMMUNSTYRELSEN beslutade den 23 april 2025:

X	att planen inte antas medföra en betydande miljöpåverkan såsom avses i PBL 4 kap. eller i MB 6 kap.
	att planen antas medföra en betydande miljöpåverkan såsom avses i PBL 4 kap. eller i MB 6 kap och ska därför bli föremål för en miljöbedömning.

Augusti 2025
KOMMUNSTYRELSEN

MSB

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Bilaga 1 - Undersökning av betydande
miljöpåverkan, DP Ed 1:49
(Stubbekasvägen 2)

VÄGLEDNING

Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen

– med fokus på den fysiska planeringen
enligt plan- och bygglagen

Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen – med fokus på den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen

© Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
Enhet: Enheten för försörjningsberedskap

Tryck: By Wind
Produktion: Advant

Publikationsnummer: MSB2370 – reviderad september 2024
Tidigare utgiven: maj 2024
ISBN: 978-91-7927-535-8

Förord

När denna vägledning publiceras har vi krig i Europa. Sverige har nyligen blivit fullvärdig medlem i försvarsalliansen Nato och totalförsvarsplaneringen är i full gång. Det avsevärt försämrade säkerhetspolitiska läget kräver snabba och effektfulla åtgärder för att stärka Sveriges försvarsförmåga – och vi behöver alla hjälpas åt.

Samhällsplaneringen och den fysiska planeringens processer har en viktig roll i totalförsvarsuppbyggnaden och samhällets förmåga att möta olika typer av hot och de allvarliga påfrestningar ett väpnat angrepp kan medföra.

Denna vägledning ger stöd i hur samhällsplanerare och beredskapssamordnare tillsammans ska och kan ta hänsyn till totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen och främst i den fysiska planeringen enligt plan- och bygglagen (2010:900). Vägledningen gör detta genom att förmedla grundläggande kunskap om arbetet med civilt försvar, samhällsplanering och fysisk planering. Den ger även exempel på metoder, frågeställningar och checklistor som kan utgöra stöd för hur totalförsvarets civila intressen kan omhändertas inom ramen för region-, översikts- och detaljplaneringen och den samhällsplanering som sker innan, parallellt och efter den fysiska planeringen.

Vägledningen har tagits fram av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) med stöd av Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), länsstyrelserna Västra Götaland, Stockholm, Skåne och Örebro samt kommunerna Kristianstad, Lysekil, Borås, Karlskoga, Lund och Örebro. Boverket och Enheten för fysisk planering vid Försvarsmakten har också deltagit i arbetet. Tack för era inspel till vägledningen!

Annika Elmgart

Chef, Avdelningen för krisberedskap och civilt försvar

Detaljplan

Denna checklista syftar till att ge kommunen ett första stöd i hur totalförsvarets civila intressen kan bevakas i detaljplaner enligt PBL.

Börja så här:

- Ta kontakt med beredskapsfunktionen, både inom den egna verksamheten och på länsstyrelsen. Börja med att skapa gemensamma rutiner och förutsättningar för att totalförsvarets civila intressen ska kunna omhändertas.
 - Säkerställ att totalförsvarets civila intressen hantearas tidigt i det inledande arbetet med detaljplanen.
 - Använd checklistan som en utgångspunkt
- tillsammans med exemplen och frågeställningarna i kapitel 5 under avsnitten Exempel på aspekter att ta hänsyn till och Skydd av civilbefolkningen.
- **Säkerställ att arbetsmaterialet (inklusive checklistan) informationsklassas kontinuerligt i arbetet.**
 - Tänk på att totalförsvarets militära intressen också behöver tillgodoses.

Totalförsvarets civila intressen i region- och översiktsplaneringen	Ja	Delvis	Nej	Kommentar (planens påverkan)
Kan planen påverka områden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar eller områden som har betydelse för totalförsvaret civila del enligt 3 kap. 9 § miljöbalken? Tänk på att det finns områden som helt eller delvis omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).	☐	☐	☒	
Finns det samhällsviktig verksamhet inom eller i närheten av planområdet som kan påverkas? Till exempel: Kan planen påverka samhällsviktig verksamhet i närheten? På vilket sätt? Direkt påverkan, indirekt påverkan eller på sikt? Positivt eller negativt? Möjliggör planen för etablering av samhällsviktig verksamhet? Kan denna komma att påverkas av omgivning och behövs i så fall åtgärder? Möjliggör placeringen att verksamheten kan växa och utvecklas utan att hindras av omkringliggande bebyggelse?	☐	☐	☒	

Totalförsvarets civila intressen i region- och översiktsplaneringen	Ja	Delvis	Nej	Kommentar (planens påverkan)
Finns det tänkbara militära mål inom eller i närheten av planområdet? Till exempel flygplats, hamn, förråd, civil infrastruktur av särskild betydelse (el, elektroniska kommunikationer och väg eller järnväg), blåljusverksamhet, samhällsviktig verksamhet. Hur kan dessa komma att påverkas och vilka åtgärder behövs för ett ökad skydd av bebyggelse som kan utgöra militära mål? Tips till byggskedet! Bebyggelse som riskerar att utsättas för hot bör konstrueras så att den är motståndskraftig mot till exempel splitter och andra följdverkningar. Detta kan ske genom val av byggnadsmaterial.	☐	☐	☒	
Finns det skyddsobjekt inom eller i närheten av planområdet? Hur påverkar detta planen och vilken hänsyn till skyddsobjektet kan behöva tas?	☐	☐	☒	
Finns det några viktiga kommunikationer i form av vägar, hamnar eller järnvägar inom eller i närheten av planområdet? Kan planen försvåra användandet av dessa? Dessa kan bli viktiga för transporter och evakuering. Till exempel kan järnvägsspår till hamnar eller verksamheter komma att behöva användas vid höjd beredskap.	☐	☐	☒	
Finns det slutsatser i risk- och sårbarhetsanalysen som är relevanta för planen? Har planen tagit hänsyn till dessa? Till exempel identifierade samhällsviktiga verksamheter, viktiga flöden, noder och beroenden?	☐	☐	☒	
Har hänsyn tagits till framkomlighet för både utryckningsfordon samt tunga och skrymmande transporter? Tänk bland annat på svängradier och till byggskedet även på bärighet för vägar.	☒	☐	☐	
Finns det verksamheter som är svåra att utrymma inom eller i närheten av planområdet? Om ja, hur påverkar de då planens ställnings-taganden och utformning?	☐	☐	☒	

Totalförsvarets civila intressen i region- och översiktsplaneringen	Ja	Delvis	Nej	Kommentar (planens påverkan)
Har möjlighet till utrymning beaktats i planen? Både i mindre skala och vid storskalig utrymning?	☒	☐	☐	
Har möjligheter till inkvartering beaktats i planen? Till exempel: Berör planen en utpekad plats för inkvartering? Medger planen bebyggelse som kan användas för inkvartering?	☐	☐	☒	
Berör planen installationer av utrustning för utomhusvarning? Finns det någon befintlig installation av utomhusvarning inom eller i närheten av planområdet? Kan denna eller dessa komma att påverkas av planerna? Se MSB:s kartportal för befintliga utomhusvarningar.	☐	☐	☒	
Innebär planen behov av att analysera en utbyggnad av utomhusvarning?	☐	☐	☒	
Finns skyddsrum eller skyddade utrymmen inom eller i närheten av planområdet? Finns det befintliga skyddsrum inom planområdet? Hur påverkas dem? Medför planen behov av en utbyggnad av skyddsrum eller finns det möjligheter att anordna något annat skyddat utrymme? Se MSB:s kartportal för befintliga skyddsrum. OBS: Idag finns inga krav på utbyggnad av skyddsrum men det kan komma på sikt.	☐	☐	☒	
Finns trygghetspunkter eller andra temporära stöd- och samlingsplatser inom eller i närheten av planområdet? Finns det befintliga utpekade samlingsplatser avsedda för kris eller krig inom eller i närheten av planområdet? Kan planen medföra behov av eller möjliggöra för någon sådan plats?	☐	☐	☒	